

Kā saule radās

Latviešu tautas teika
Andras Otto ilustrācija

Senos laikos viss pasaulē bija tumšs un kluss. Dievs skatījās lejā no debesīm, – visi cilvēki guļ. Ko citu tumsā darīsi?

Tad Dievs aizgāja pie kalēja un teica:

“Uzkal man tādu labi lielu, apaļu ripu! Gribu pasauli gaišu darīt.”

Kalējs to arī uzkala. Dievs paņēma ripu, piekāra pie

debesīm, bet nekā. Vēl aizvien bija tumšs kā tumšs. Tad Dievs ripu nokrāsoja zelta

krāsā, un, skat, – viss sāka mirdzēt un spīdēt. Putni sāka dziedāt, cilvēki staigāt pa pasauli, strādāt un priecāties.

Tā arī Dievs ripu uz visiem laikiem tur pie debesīm atstāja. Un viņš to nosauca par sauli.

Skolotāju / vecāku lapa

Virsraksts: Kā saule radās

Latviešu tautas teika

Illustrators: Andra Otto

Līmenis

LIX: 32

Valodas līmenis: A2

Piemērotais vecums: 2.-5. klase

Vārdu saraksts

Pamata vārdu krājums

atstāt	to leave
darīt	to do
debess	sky, heaven
dziedāt	to sing
gaišs	light, bright
gulēt	to sleep
krāsa	color
(no)krāsot	to color; to paint
(no)saukt	to name
priecāties	to enjoy one's self; to be glad
putns	bird
saule	sun
skatīties	to look at
spīdēt	to shine
staigāt	to walk
strādāt	to work
teikt	to say; to tell
tumšs, -a	dark
zelts	gold

Paplašinātais vārdu krājums

aizvien	still
cilvēks	person
Dievs	God
kalējs	blacksmith
kalt	to forge
kluss, -a	quiet
mirdzēt	to sparkle
nekā	nothing
pasaule	the world
(pie)kārt	to hang
ripa	disk
tumsa	darkness

Izteicieni un frāzes

senos laikos	a long time ago
uz visiem laikiem	forever

Quizlet tiešsaistes vingrinājums **leksikas** apguvei:
[Kā saule radās - leksika](#)

Pārrunu jautājumi

- Kas ir teika?
- Ko vari pastāstīt par sauli?
- Kas notiktu, ja saule nespīdētu?

Nodarbības stundā

1. Skolotājs sagādā materiālus (kartonu vai stingru papīru ripu izgatavošanai, balto līmi, zelta krāsas spīguļus u.c.), lai skolēni izgatavotu spīdošu un mirdzošu sauli, par ko stāstīts teikā.

Uzdevumi / Darba lapas

1. Darbības vārdi jeb noriseņi - 2. uzdevums
Mācies darbības vārdus! 2. tiešsaistes vingrinājums (grūts) [Atrodi pareizo darbības vārdu!](#)
2. Prievārdi - pa, par un pār - 3. uzdevums
Mācies prievārdus! 3.A tiešsaistes vingrinājums (grūts) [Izvēlies pareizo prievārdu - 'pa', 'par' vai 'pār'!](#)
Mācies dažādus prievārdus! 3.B tiešsaistes vingrinājums (ļoti grūts) [Izvēlies pareizo prievārdu!](#)
3. Ko nozīmē? - 4. uzdevums
Tulko lietvārdus! 4. tiešsaistes vingrinājums (vieglis) [Atrodi pareizo lietvārdu latviski!](#)

Rakstu darbi

1. Saules dienasgrāmata - 1. uzdevums
Kāda ir saule? Ko tā dara? 1. tiešsaistes vingrinājums (grūts) [Izvēlies pareizo vārdu!](#)
1. Zīmē, raksti un stāsti! - 6. uzdevums

Runas vingrinājumi

1. Pajautāsim! - 5. uzdevums

Saules dienasgrāmata

*Katru dienu novēro sauli un uzraksti trīs
novērojumus par to!*

svētdiena _____

pirmtdiena _____

otrdiena _____

trešdiena _____

ceturtdiena _____

piektdiena _____

sestdiena _____

Tiešsaistes vingrinājums:

Kāda ir saule? Ko tā dara? 1. tiešsaistes vingrinājums (grūts) [Izvēlies pareizo vārdu!](#)

Darbības vārdi jeb noriseņi

Uzzīmē katram darbības vārdam atbilstošu attēlu!

darīt

gulēt

dziedāt

spīdēt

staigāt

Tiešsaistes vingrinājums:

Mācies darbības vārdus! 2. tiešsaistes vingrinājums (grūts) [Atrodi pareizo darbības vārdu!](#)

Prievārdi *pa*, *par* un *pār*

*Sameklē stāstā prievārdus un pasvītrotos! Cik to ir?
Kādus vēl prievārdus vari nosaukt?*

Kā lietot prievārdus teikumos:

Prievārds	Kā lietot?	Piemērs
PA	vietas nozīmē (pa ko?)	Auto brauc pa ielu.
	laika nozīmē (kad?)	Lietus lija pa nakti.
PAR	lieto ar tādiem darbības vārdiem kā: runāt, stāstīt, rakstīt, domāt, lasīt, priecāties, bēdāties, pateikties, smieties u.c. (par ko?)	Es domāju par tevi. Vai tu pateicies par savu dāvanu?
	salīdzinājumos (par ko?)	Rozes ir skaistākas par nelķēm. Māsa skrien lēnāk par brāli.
	apzīmējot pārmēru kopā ar īpašības vārdu (kādeni)	Kurpes ir par lielām. Šī istaba ir par mazu.
	lieto tādos vārdu savienojumos kā "kļūt, (būt) par ko?", "mācīties par ko?", piemēram, ar profesijām - (skolotājs, policists, kasieris, palīgs utt.); izmanto norādot tēmu, saturu (par ko?)	Es mācīšos par skolotāju. Viņš lasa grāmatu par spokiem. Žurnālā ir informācija par mežiem un upēm.
PĀR	vietas nozīmē (pār ko?)	Pār upi uzcelts jauns tilts. Es pārlēcu pār dziļu grāvi.

Uzraksti ar katru no šiem prievārdiem 5 teikumus!

PA

PAR

PĀR

Tiešsaistes vingrinājumi:

Mācies prievārdus! 3A. tiešsaistes vingrinājums (grūts) [Izvēlies pareizo prievārdu - 'pa', 'par' vai 'pār'!](#)

Mācies dažādus prievārdus! 3.B tiešsaistes vingrinājums (ļoti grūts) [Izvēlies pareizo prievārdu!](#)

Ko nozīmē?

Dots teksta izvilkums, kurā pasvītroti lietvārdi. Ilustrē katru pasvītroto vārdu! Katram zīmējumam pieraksti klāt attiecīgo lietvārdu!

Kalējs to arī uzkala. Dievs paņēma ripu, piekāra pie debesīm, bet nekā. Vēl aizvien bija tumšs kā tumšs. Tad Dievs ripu nokrāsoja zelta krāsā, un, skat, – viss sāka mirdzēt un spīdēt. Putni sāka dziedāt, cilvēki staigāt pa pasauli, strādāt un priecāties.

Tiešsaistes vingrinājums:

Tulko lietvārdus! 4. tiešsaistes vingrinājums (vieglis) [Atrodi pareizo lietvārdu latviski!](#)

Pajautāsim!

Skolotājam: Skolēnus sadala pa pāriem. Viens būs A skolēns, otrs – B skolēns. Skolēniem iedod kartītes ar jautājumiem, tad viņi pēc kārtas viens otram uzdod jautājumus.

A skolēna jautājumi:

1. Kas spīd pie debesīm pa dienu? Kas – pa nakti?
2. Kādas formas ir debesu spīdekļi?
3. Kādā krāsā ir saule? Kādā ir mēness? Kādā – zvaigznes?
4. Cik tālu no zemes ir saule? Cik tālu – mēness?
5. Ja tu varētu dzīvot uz kāda no debesu spīdekļiem, uz kuŗa tu dzīvotu? Kāpēc?

B skolēna jautājumi:

1. Kas ir kalējs?
2. Ar ko kalējs nodarbojas?
3. Kādus materiālus kalējs izmanto?
4. Ko kalējs veido?
5. Vai mūsdienās kalēji vēl nodarbojas ar savu amatu?

Zīmē, raksti un stāsti!

*Uzzīmē Dievu un kalēju! Uzraksti, ko stāstīsi
klasesbiedriem par savu zīmējumu, un tad pastāsti par
to!*

Ko es stāstīšu par savu zīmējumu: _____

Kā saule radās. Tiešsaistes vingrinājumi

Quizlet tiešsaistes vingrinājums **leksikas** apguvei: [Kā saule radās - leksika](#)

Kāda ir saule? Ko tā dara? 1. tiešsaistes vingrinājums (grūts) [Izvēlies pareizo vārdu!](#)

Mācies darbības vārdus! 2. tiešsaistes vingrinājums (grūts) [Atrodi pareizo darbības vārdu!](#)

Mācies prievārdus! 3.A tiešsaistes vingrinājums (grūts) [Izvēlies pareizo prievārdu - 'pa', 'par' vai 'pār'!](#)

Mācies dažādus prievārdus! 3.B tiešsaistes vingrinājums (ļoti grūts) [Izvēlies pareizo prievārdu!](#)

Tulko lietvārdus! 4. tiešsaistes vingrinājums (viegls) [Atrodi pareizo lietvārdu latviski!](#)